

MIKKELIN SEUDUN
YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA
PL 33, 50101 MIKKELI

PÄÄTÖS 20/2018
Maa-aineslain (555/1981)
4 §:n mukaisessa
lupa-asiassa.

Antopäivä 14.12.2018

Päätöksessä on liitteineen 10
sivua.

MAA-AINESLUPA / PIENMÄNTYLÄ RN:o 213-426-2-29, KANGASNIEMI

ASIA

Maa-aineslain (555/1981) 4 §:n mukainen päätös maa-ainesten ottamiseen Kangasniemen kunnan Ruokomäen kylässä sijaitsevalta Pienmäntylän (RN:o 213-426-2-29) tilalta.

Kiinteistön ja ottamispaikan sijainnin osoittava kartta ja ilmakuva ovat päätöksen liitteenä.

Ottamisalueeseen osuva sijaintikoordinaatti (ETRS-TM35FIN):
N 6906060, E 481331

HAKIJA

yksityishenkilö

KIINTEISTÖNOMISTAJA

Hakija omistaa kiinteistön, joka on pinta-alaltaan 10,6 ha.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Lupaa haetaan hiekan ottamiselle. Maa-ainesten ottaminen on luvanvaraista maa-aineslain 4 §:n perusteella.

Maa-aineslain 7 §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986) mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena Kangasniemellä toimii Mikkelin seudun ympäristölautakunta.

HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Hakemus on toimitettu paperisena Mikkelin kaupungin kirjaamoon 17.10.2018.

SELVITYS OTTAMISALUETTA KOSKEVISTA LUVISTA JA KAAVOITUSTILANNE

Lupatilanne

Samalle paikalle on myönnetty maa-aineslupa 15.10.2008 (Kangasniemen kunnan tekninen lautakunta § 89) kymmeneksi vuodeksi. Tuolloin myönnetystä 4000 m³:n maa-ainemäärästä on ottamatta 1214 m³, joten hakija hakee lupaa jäljellä olevan maa-ainemäärän ottamiseksi.

Alueen kaavoitustilanne

Ottamisalueella ei ole asema- tai yleiskaavaa. Etelä-Savon maakuntakaavassa alueelle ei ole varauksia. Maakuntakaavan lähimmät merkinnät ovat turvetuotantoalue TU 6.343 Virosensuo – Luodesuo ja sähkölinjan varaus 11.384 Niinimäki-Kauppila VE1 molemmat noin 1,5 km etäisyydellä kohteesta.

OTTAMISALUEEN YMPÄRISTÖ, MAISEMA JA KOHTEET, JOIHIN MAA-AINESTEN OTTAMISELLA ON VAIKUTUSTA

Alue on 33 km etäisyydellä kirkonkylästä pohjoiseen Ruokomäellä puolen kilometrin etäisyydellä Hankasalmen rajasta. Ottamisalue on metsän ympäröimä ja sinne pääsee ajamalla 340 m yksityistietä Ruokomäentieltä.

Lähin asuinrakennus sijaitsee 80 m etäisyydellä ottoalueesta ja seuraavaksi lähin 940 m etäisyydellä. Alueelle menevä tie kulkee lähimmän talon pihan läpi. Kohde ei sijaitse pohjavesialueella. Lähin pohjavesialue on Multaisen pohjavesialue Hankasalmella 11 km etäisyydellä. Alueella tai sen läheisyydessä ei ole suojelukohteita tai tiedossa olevia uhanalaisten lajien esiintymiä.

Lähin vesiuoma on 30 m etäisyydellä ottamisalueen kaakkoispuolella virtaava oja. Oja laskee 450 m etäisyydellä olevaan Ruokolampeen, joka laskee edelleen Saarenjokea pitkin Hankasalmen puolella olevaan Iso-Virmasjärveen.

Ottamisalue ei näy Ruokomäentielle, eikä lähimmän talon pihalle. Hankealueen läheisyydessä ei ole arvokkaiksi luokiteltuja maisema-alueita tai kulttuuriympäristöjä.

OTTAMISTIEDOT

Maa-aineslupaa haetaan hiekan ottamiseksi viideksi vuodeksi.

Ottamisalueen pinta-ala on 0,3 ha ja otettavan aineksen määrä 1214 k-m³, jolloin vuotuiseksi ottomääräksi muodostuu 243 k-m³.

Ottamissuunnitelma

Hankkeesta ei ole laadittu ottamissuunnitelmaa, eikä ottamistasoa ole sidottu korkeusjärjestelmään. Hakemuksen liitteenä on kartta, johon ottoalue on merkitty. Hakemuksessa ottamissyvyudeksi mainitaan noin 1,5 m.

Maa-aineslain 5 §:ssä sanotaan, että ottamissuunnitelma ei ole tarpeen, jos hanke laajuudeltaan ja vaikutuksiltaan on vähäinen. Tämän hankkeen on katsottu olevan vähäinen.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Pintamaat ja sekoittuneet käyttökelvottomat ainekset läjitetään reuna-alueille ja ne hyödynnetään maisemointivaiheessa.

Varastointi

Alueella ei varastoida öljyä, kemikaaleja tai muualta tuotua maa-ainesta.

Liikenne

Liikenne alueelta kulkee yksityistien kautta päällystämättömälle Ruokomäentielle ja siitä edelleen kohteisiin.

Jälkihoito ja alueen myöhempi käyttö

Ottamisen jälkeen alueen leikkaukset loivennetaan ja alueelta poistetut pintamaat levitetään takaisin leikkausluiskiin ja ottoalueen pohjalle, jonka jälkeen alueen annetaan luontaisesti metsittyä takaisin metsätalousmaaksi.

ASIAN KÄSITTELY

Kuuluttaminen

Hakemuksesta on kuulutettu Kangasniemen kunnan ilmoitustaululla 18.10.-19.11.2018 välisenä aikana. Naapurikiinteistöjen omistajille (5 kpl) on lähetetty tieto lupahakemuksen vireillöolosta kirjeenä. Hakemusasiakirjat ovat olleet nähtävillä kuulutusaikana Kangasniemen kunnantalolla ja internetissä Lupapisteen ylläpitämällä Julkipano-sivulla sekä Kangasniemen kunnan sivulla.

Muistutukset

Hakemuksesta ei saatu muistutuksia.

Lausunnot

Hakemuksesta ei pyydetty lausuntoja.

Tarkastus

Alueelle on tehty maa-aineslain mukainen tarkastus viimeksi 20.9.2018.

YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN RATKAISU

Mikkelin seudun ympäristölautakunta myöntää maa-aineslain 4 §:n mukaisen maa-ainesten ottamisluvan Kangasniemen kunnan Ruokomäen kylässä sijaitsevalle tilalle Pienmäntylä RN:o 213-426-2-29 kokonaismäärältään 1214 k-m³ edellyttäen, että toimet toteutetaan ja ylläpidetään hakemuksessa esitettyjen tietojen mukaisesti ja toiminnassa noudatetaan seuraavia lupamääräyksiä:

1. Seuraavat toimenpiteet on tehtävä ennen ottamisen aloittamista:
 - ottamisalue tulee merkitä maastoon (alue enintään ottamissuunnitelman mukainen);
 - luvassa määrätty vakuus on asetettava valvontaviranomaisen hyväksymän vakuusohjeen mukaisesti ja
 - hakijan tulee pyytää aloitustarkastusta vähintään kaksi viikkoa ennen ottamisen aloittamista.
2. Ottamisalueella ei saa säilyttää polttoaineita tai muita öljytuotteita, eikä suorittaa koneiden korjaus- ja huoltotöitä ilman pakottavaa tarvetta. Valvontaviranomainen voi kuitenkin erikseen myöntää luvan toimintajakson aikaiselle varastoinnille, jos toiminnanharjoittaja esittää valmiussuunnitelman öljyvahinkojen torjumisesta ja viranomainen sen hyväksyy. Aluetta ei saa käyttää romujen tai muun jätteen varastona.
3. Mikäli öljyä tai muuta pohjavesille haitallista ainetta kuitenkin pääsee maaperään tai pintavesiin, luvan saajan tulee ryhtyä tarpeellisiin toimiin haitan poistamiseksi ja tarvittaessa tulee ilmoittaa pelastuslaitokselle. Kaikista alueella tapahtuvista ympäristöpilaantumisen vaaraa aiheuttavista vahingoista on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.
4. Maa-ainesluvan haltijan on ilmoitettava valvontaviranomaiselle vuosittain edellisenä vuonna otetun aineksen määrä ja laatu tammikuun 31. päivään mennessä. Ilmoitus tulee tehdä Notto-rekisteriin rekisterinpitäjän erikseen antamien ohjeiden mukaisesti.
5. Jos alueella tehdään kiviaineksen murskausta, siitä tulee tehdä ilmoitus Mikkelin seudun ympäristölautakunnalle vähintään 30 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista. Mikäli alueella murskataan yhdessä tai useammassa jaksossa yhteenlaskettuna yli 50 päivää, tulee murskaukselle hakea ympäristö lupa.
6. Ottamisen päätyttyä leikkausluiskat tulee loiventaa keskimäärin kaltevuuteen 1:3, kasat tulee poistaa, pinnalle tulee levittää metsänkasvulle soveltuva kerros ja alue tulee muutoinkin jättää siistiksi ja ilmoitetun loppukäytön mukaiseksi.
7. Maa-ainesluvan haltijan on ilmoitettava ottamisen päättymisestä valvontaviranomaiselle. Valvontaviranomainen suorittaa

lopputarkastuksen ottamistoiminnan päättymisen jälkeen tai luvan voimassaoloajan kuluttua umpeen.

8. Mikäli lupa maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle, on siirrosta viipymättä ilmoitettava lupaviranomaiselle. Luvan haltija vastaa lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen. Luvan haltijan tulee ilmoittaa myös konkurssista ja konkurssipesän tulee ilmoittaa mahdollisesta toiminnan jatkamisesta. Ellei ilmoitusta toiminnan jatkamisesta tai luvan siirtoa toiselle haltijalle ole tehty 6 kk:n kuluessa konkurssin alkamisesta, lupa raukeaa ja viranomainen voi teettää tarpeelliseksi katsomansa jälkihoitotyöt käyttämällä vakuutta.

Vakuus jälkihoitovelvoitteiden suorittamisesta

Hakijan on asetettava 900 euron vakuus jälkihoitovelvoitteiden suorittamisesta. Vakuuden tulee olla voimassa 31.1.2025 asti.

Lupaviranomainen voi erityisestä syystä määrätä lisävakuuden asettamisesta, mikäli vakuuden ei voida katsoa olevan riittävä lupamääräyksessä 6 tarkoitettujen toimenpiteiden suorittamiseksi.

Valvontaviranomainen palauttaa vakuuden hakijalle, kun ottamisalue on lopputarkastuksessa katsottu hyväksyttävästi jälkihoidetuksi. Mikäli jälkihoitoa ei hyväksytä ja luvan haltija ei määräyksestä huolimatta hoida jälkihoitovelvoitetta, ympäristönsuojeluviranomainen voi teettää tarpeelliseksi katsomansa työt käyttämällä hakijan asettamaa vakuutta.

Vakuus lainvoimaa vailla olevan päätöksen noudattamisesta

Luvan hakija ei ole hakenut toiminnan aloittamislupaa muutoksenhausta huolimatta, joten vakuutta ei aseteta. Toiminta voidaan aloittaa, kun lupapäätös on lainvoimainen. Päätös saa lainvoiman valitusajan päättymisen jälkeen, ellei päätöksestä ole valitettu.

Luvan voimassaolo

Lupa on myönnetty viideksi vuodeksi. Luvan viimeinen voimassaolopäivä on 31.1.2024.

Ottotoiminta tulee lopettaa 31.1.2024 ja maisemointi tulee olla tehty 31.1.2024.

Toiminnan olennaisille muutoksille tulee hakea uusi lupa.

MAKSUT

Lupahakemuksen käsittelystä peritään 450 euroa.

Luvanhaltijalta peritään vuosittain valvontamaksua kulloinkin voimassa olevan taksan mukaisesti. Lisäksi lupa- ja valvontaviranomainen voi periä maksua luvan voimassaoloaikana tehdystä ottamissuunnitelman muutoksesta, vakuuden muuttamisesta, pakkokeinopäätöksestä ja haltijanvaihdoksesta.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Maa-aineslain 6 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Alueella, jolla on voimassa toimenpiderajoitus yleiskaavan tai asemakaavan laatimista tai muuttamista varten, lupa voidaan myöntää, jollei ottaminen tuota huomattavaa haittaa kaavan laatimiselle tai muuttamiselle, turmele kaupunki- tai maisemakuvaa eikä muutenkaan ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa.

Maa-aineslain 3 §:n mukaan aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu: 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista; 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista; 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai 4) tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Hakemuksen mukaisen toiminnan ei katsota olevan ristiriidassa edellä mainittujen luvan myöntämisen edellytysten kanssa, joten lupa maa-ainesten ottamiselle voidaan myöntää.

Yleiset perustelut lupapäätökselle

Hakemuksen mukainen ottaminen kohdistuu alueelle, josta ottaminen on jo aloitettu. Saman ottamissuunnitelman mukainen lupa on myönnetty vuonna 2008, mutta luvassa myönnetty ottaminen ei toteutunut kokonaan.

Hankkeen ei odoteta vaikuttavan pinta- tai pohjavesiin, joten niihin liittyviä seurantavelvoitteita ei ole luvassa asetettu.

Vastaus lausuntoihin, muistutuksiin ja mielipiteisiin

Lausuntoja, muistutuksia tai mielipiteitä ei saatu.

Lupamääräysten perustelut

Maa-ainelain 11 §:n mukaan aineiden ottamista koskevaan lupaan on liitettävä määräykset siitä, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi, jolleivät sanotut seikat käy ilmi ottamissuunnitelmasta.

Lupapäätöksessä tulee antaa myös tarvittavat määräykset ottamistoiminnan ja sen vaikutusten tarkkailusta sekä muista valvonnan kannalta tarpeellisista toimenpiteistä, jos seikat eivät käy ilmi ottamissuunnitelmasta. (VNa maa-ainesten ottamisesta 6 §)

Lupamääräys 1. Ottamisalueen merkitsemisellä maastoon varmistetaan, että ottaminen tapahtuu hakemuksen mukaisesti. Aloitustarkastus pyydetään tekemään, jotta viranomaisella saa tiedon hankkeen aloittamisesta ja jotta voidaan yhdessä käydä läpi, mitä luvassa on hakijalta edellytetty. Aloitustarkastus on myös sopiva tilaisuus esittää luvassa määrättyt vakuudet. Vakuuden tulee olla asetettuna kuitenkin viimeistään ennen maa-ainesten ottamista.

Lupamääräys 2. Öljytuotteiden säilyttäminen maa-ainestenotto paikalla edellyttää, että öljyn maaperään pääsyn estämisestä ja öljyvahingon torjunnasta on esitetty lupahakemuksessa suunnitelma. Koska suunnitelmaa ei ollut liitetty hakemukseen, öljytuotteiden säilyttäminen on kielletty siihen asti, kunnes hyväksyttävä suunnitelma on esitetty. Maa-ainesten ottamispaikat eivät sovellu myöskään romujen tai muiden jätteiden säilyttämiseen tai työkoneiden huoltamiseen. Tällä määräyksellä pyritään pitämään maa-ainestenottoalue siistinä ja turvallisena.

Lupamääräys 3. Mikäli ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava vahinko tapahtuu, toiminnanharjoittajan on ryhdyttävä toimenpiteisiin ja tiedotettava asiasta viranomaisia, jotta pilaantuminen ei leviä ja jo tapahtunut vahinko voidaan korjata.

Lupamääräys 4. Ottamistietojen ilmoittaminen on tarpeen luvan valvontaa varten, mutta se palvelee myös mm. tilastointia. Mikäli jonakin vuonna ei ole ottoa lainkaan ja luvanhaltija tietää sen etukäteen, asiasta kannattaa ilmoittaa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa valvontaviranomaiselle.

Lupamääräys 5. Määräyksellä muistutetaan murskaamiseen liittyvistä ympäristönsuojelulainsäädännöstä tulevista vaatimuksista. Nämä tulevat sovellettavaksi vain siinä tapauksessa, että kiviaineksia murskataan maa-ainesten ottopaikalla.

Lupamääräys 6. Hakemuksessa on ilmoitettu alueen loppukäyttöksi metsätalous. Alue on oltava lopputarkastuksessa siisti ja muotoiluiltaan valmis loppukäyttöä varten. Määräyksessä on määritelty vähimmäistaso, jota sovelletaan arvioitaessa jälkihoitotoimenpiteiden riittävyyttä.

Lupamääräys 7. Kun luvanhaltija ilmoittaa ottamisen päättymisestä, alueelle voidaan tehdä lopputarkastus, jossa arvioidaan, onko alueen jälkihoito tehty hyväksyttävällä tavalla. Viranomaisen poistaa kohteen valvontaohjelmastaan, päättää vakuuden palauttamisesta ja merkitsee ottamisen päättymisen Notto-rekisteriin.

Lupamääräys 8. Haltijanvaihdoksesta tulee ilmoittaa välittömästi viranomaiselle, koska viranomaisen on hyväksyttävä se. Myös konkurssista tulee ilmoittaa välittömästi, koska viranomaisen tulee arvioida ottamisalueen lopettamisen edellyttämät jälkihoitotyöt, mikäli haltijanvaihdosta ei tehdä ja konkurssipesä ei jatka ottamista.

Luvassa määrätty vakuus jälkihoitovelvoitteiden suorittamisesta perustuu Mikkelin seudun ympäristöpalveluiden maa-aineslain mukaisten viranomaistehtävien maksutaksaan 2016. Taksassa siistimis- ja tasauskustannusten laskentaperuste on 3000 euroa / ha. Metsityskustannuksia tälle alueelle ei ole katsottu tarpeelliseksi laskea, sillä pienehkö metsän ympäröimä soranottoalue metsittyä luontaisesti.

Lupahakemuksen käsittelymaksu perustuu myös maa-aineslain mukaisten viranomaistehtävien maksutaksaan 2016. Taksan 2.4 kohdan mukaan laajuudeltaan ja vaikutuksiltaan vähäinen hanke, josta ei tarvitse laatia erillistä ottamissuunnitelmaa on 300 euroa. Lisäksi naapurin tai asianosaisten kuuleminen maksaa 50 euroa + 20 euroa/kuultava. Kuulemiskirjeitä lähetettiin 5 kpl, joten luvan hinnaksi tulee $300 + 50 + 5 \times 20 = 450$ euroa.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maa-aineslaki (555/1981): 1 § (lain soveltamisala), 3 § (ainesten ottamisen rajoitukset), 4 § (luvanvaraisuus), 5 § (ottamissuunnitelma), 5 a § (kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma), 6 § (luvan myöntämisen edellytykset), 7 § (lupaviranomainen ja lausunnot), 10 § (luvan voimassaolo), 11 § (lupamääräykset), 12 § (vakuuden antaminen), 13 § (kuuleminen), 13 a § (luvan velvoitteista vapauttaminen), 14 § (valvontaviranomainen ja hallintopakkoasia), 19 § (päätöksen julkipano), 20 § (muutoksenhaku), 20 a § (valitusoikeus), 21 § (lainvoimaa vailla olevan päätöksen noudattaminen), 23 § (valvontamaksu ja valtion avustus), 23 a § (Ilmoittamisvelvollisuus), 23 b § (tietojärjestelmä).

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005): 1 § (maa-ainesluvan hakeminen), 2 § (ottamissuunnitelma), 3 § (kuuleminen), 4 § (lausunnot), 6 § (lupapäätöksen sisältö), 7 § (tarkastusmenettely), 8 § (toimenpiteet maa-ainesluvan voimassaolon aikana), 9 § (maa-aineslain mukaiset ilmoitukset)

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013)

Maa-aineslain mukaisten viranomaistentehtävien maksutaksat 2016, hyväksytty 7.4.2016 Mikkelin seudun ympäristölautakunnassa

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa antopäivästä antopäivää lukuun ottamatta. Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta. Valitusoikeus lupapäätöksestä on luvan hakijalla, kunnan jäsenellä ja niillä, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä niillä viranomaisilla, joiden tehtävänä on valvoa asiassa yleistä etua. Valitusosoitus on liitteenä.

PÄÄTÖKSEN ANTAMINEN

Päätös annetaan julkipanon jälkeen.

Antopäivä on 14.12.2018.

Hanna Pasonen
ympäristöpäällikkö

PÄÄTÖKSEN TIEDOKSI ANTAMINEN

Päätös Hakijalle

Tiedoksi Kangasniemen kunnanhallitus

Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus/Kirjaamo/
Ympäristönsuojelu ja vesien hoito-yksikkö, Jääkärintie 14, 50100 Mikkeli,
kirjaamo.etela-savo(at)ely-keskus.fi

Valmistelijalle: jouni.lintunen(at)mikkeli.fi

Päätöksestä ilmoitetaan niille, joille on annettu erikseen tieto hakemuksesta (5 kpl).

Tieto päätöksestä julkaistaan Kangasniemen kunnan ilmoitustaululla sekä Lupapisteen Julkipano-sivustolla.

Laskutus: anne.salmi(at)mikkeli.fi

LIITE 1, KARTTA JA ILMAKUVA

